

Sollentuna

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2025/01048
Diarietkod: 402

Bilaga 1. Yttrande över remiss - Förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt och nya regler om rättslig prövning och skadestånd

Sollentuna kommun har följande synpunkter på det remitterade förslaget till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt och nya regler om rättslig prövning och skadestånd:

1. Sollentuna kommun vill poängtera vikten av att Naturvårdsverket tar fram vägledningar, utbildningar mm till stöd för kommunernas tillämpning av förslaget till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet. Det gäller främst hanteringen av överskridanden av miljökvalitetsnormer samt processen att ta fram och utforma åtgärdsprogram. Remissen nämner att ett godtagbart åtgärdsprogram ska uppfylla kraven i 5 kap. 9 § miljöbalken samt tillhörande föreskrifter enligt 10 §. Det är dock otydligt hur detta ska bedömas i praktiken. Här behövs tydligare kriterier och vägledning.
2. Trafikverket är väghållare för väg Europaväg4 som passerar genom Sollentuna kommun där miljökvalitetsnormer överskrids. Det är inte tydligt om det i detta fall är kommunen eller Länsstyrelsen i Stockholms län som ska ta fram ett åtgärdsprogram. Med hänsyn till att Sollentuna kommuns rådighet över åtgärder som rör Trafikverket är mycket begränsade är det kommunens uppfattning att Länsstyrelsen i Stockholms län som ska ta fram ett åtgärdsprogram i detta fall. Sollentuna kommun ser stort behov av att principerna för när en kommun eller berörd Länsstyrelse ska ta fram åtgärdsprogram klargörs i det remitterade regelverket. Sollentuna kommun efterfrågar även riktlinjer för samverkan mellan kommuner, länsstyrelserna och Trafikverket.
3. Förslaget innebär ökade krav på resurser och kompetens inom (-både miljöteknik och juridik-) hos kommunerna. Därför är det viktigt att länsstyrelserna och Naturvårdsverket har kompetens och resurser för att stötta kommunerna.
4. Det finns beröringspunkter mellan åtgärder som kan fordras för att åtgärda buller och åtgärder som kan fordras för att åtgärda överskridanden av

miljökvalitetsnormer för luft. Därför anser kommunen att det är värdefullt om förslaget till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt möjliggör att hänsyn tas till åtgärder som fordras för att åtgärda bullerstörningar. Trafikverket är ofta den verksamhetsutövare som påverkas av både åtgärdsprogram mot buller och åtgärdsprogram för förbättrad luftkvalitet. Det bör därför åligga Trafikverket att ta fram egna samordnade åtgärder för förbättrad luftkvalitet och minskat buller.

5. Enligt remissen ska enskilda som är berörda kunna initiera en prövning av frågor om provtagningspunkter och åtgärdsprogram avseende miljökvalitetsnormer för luft genom en framställan till den ansvariga myndigheten eller kommunen. Sollentuna kommun motsätter sig helt att allmänheten ska kunna överklaga provtagningspunkter. Placeringen av provtagningspunkter bör göras av experter som vet hur mätstationerna eller provtagningspunkter ska placeras utifrån parametrar som är avgörande för att ge tillförlitliga/relevanta mätresultat. Det framgår inte tydligt i handlingarna hur möjligheten att överklaga ska hanteras i praktiken och vilka konsekvenser det kan få för kommunerna i form av exempelvis ökad administration. I promemorian bedöms den potentiellt ökade ärendemängden som hanterbar och att det inte kommer kräva extra resurser. Sollentuna kommun delar inte den bedömningen.
6. Skadestånd kan utgå om en miljökvalitetsnorm för luft har överskridits, ett godtagbart åtgärdsprogram saknas eller inte har genomförts samt om den skadelidande har drabbats av personskada som med övervägande sannolikhet beror på luftföroreningarna. Kommunen kan komma att behöva hantera skadeståndsanspråk från enskilda. Även om antalet ärenden bedöms bli lågt, kan varje ärende kräva betydande resurser. Förutsatt att kommunen upprättat ett åtgärdsprogram i enlighet med det remitterade förslaget till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt och nya regler om rättslig prövning och skadestånd anser kommunen att kommunen inte ska kunna bli skadeståndsskyldig för personskada som uppstått till följd av överskridande eller eventuellt överskridande av miljökvalitetsnormer.